

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 140 din 22.03.2023

Dosar nr.: 494/2022

Petiția nr.: 5275/27.07.2022

Petent:

Reclamat:

Obiect: Petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare prin asociere cu numitul M.D.-C. (prietenu la care locuiește temporar) prin faptele reclamatului, președinte al Asociației de Proprietari București, respectiv:

1. **data de 06.05.2022 – mesaj redirecționat pe whatsapp:** „Te-ai aliat cu C. la minciuni (care nu plătește întreținerea), la minciuni cu homosexualii de deasupra apartamentului tău, în defavoarea scării și a asociației, crezând că aceștia îți plâng de milă că ai pensie mică. Crezi că le pasă de tine? Nu.

În realitate, aceștia vor doar să-și facă cartierul general ai homosexualilor în scara noastră, să cumpere și mai multe apartamente și să conducă asociația (deja au mai adus 2 poponari să locuiască aici). Nicăieri în lume poponarii nu sunt acceptați, ba mai mult sunt bătuți pe unde sunt prinși, iar noi vrei să le dăm asociația pe mână să o conducă și să se înmulțească, să nu mai poți respira de ei în scară? Vai de capul tău...

Să-ți fie rușine, femeie bătrână și clefetoare, de azi să te ajute homosexualii și ciripanii(...)

2. **data de 25.07.2022:** mesajul care însoțește fotografiile de pe o conversație privată, redistribuit pe aplicația WhatsApp mai multor vecini cu titlul "Mesaj către ap 125":

“Mai mult încercați să învrăjbiți câțiva rătăciți din scară, unul împotriva altuia, sperând că ce? Că dezbinați oamenii din scară? Vreți drepturi sporite? Pentru ce? Doriți să preluați/înmulțiți și conduceți această asociație? Un cartier general al cui?

Toleranța de care aveți nevoie impusă agresiv, izvorâtă din frustrare, ne încalcă drepturile noastre ale celor NORMALI, nu se face cu japca (reclamații poliție, primărie, judecătoreie), ci se CÂȘTIGĂ (câștigă încet prin comportament).

Mergeți de unde ați venit în pace.

Ați fost un cuplu liniștit, până v-a invadat tupeul (reclamații agresive/insistente și multe la toate organele) izvorât din frustrare specifică minorităților...aș înțelege, dar voi înțelegeți greutatea acestor mesaje sexuale și răul pe care-l faceți?

Întrebare retorică....

Evident că nu.

Pe scurt...îmi este milă de...părinții voștri. De voi? Stârniți silă, repulsie naturală...nu v-ați născut așa, ci este doar NĂRAV, unul bolnav. Sper să vă găsiți locul... undeva!”

3. **data de 26.07.2022**, mesajul transmis pe aplicația WhatsApp:

“Terminați odată cu hărțuirea...ați terminat cu toți curierii și acum începeți cu R. și N.?”

*V- au spus foarte clar că nu doresc să vină la tine...de ce insiști atât?
E simplu...sunt oameni însurați cu copii și nu sunt homosexuali.
Se tem de voi(...)e greu de înțeles?
Doamne, sunteți dezaxați grav(...)
Chiar nu mai aveți deloc rușine?
Din ce junglă veniți fraților?
Ne-ați tulburat nu numai scara, ci liniștea întregului sector.
Mesajele voastre oribile sunt virale în tot sectorul nostru și nu numai.
V-a tulburat așa rău căldura asta de ați devenit atât de insistenți și agresivi sexual?
Există lege și pentru voi.
Înțelegeți că faptele voastre sunt penale?"*

4. Înștiințarea primită de petent și numitul M.D.-C. în data de 31.07.2022 prin care erau invitați la o ședință a Asociației de Proprietari, în prezența unui polițist de proximitate și a unui preot ortodox – solicitarea petentului ca C.N.C.D. să investigheze și să constate dacă aceste aspecte emană doar de la reclamat, dacă s-ar fi folosit de ștampila asociației în scopul de a da o gravitate mai mare hărțuirii și de a pune o presiune și mai mare asupra petentului, inducându-i ideea că aceste comportamente intimidante, ostile și degradante sunt însușite și aprobate de toată conducerea Asociației de Proprietari

5. crearea folderului Dosar homosexualitate pe platforma e-bloc;

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentului

1.

Numele și domiciliul părții reclamate

2.

II. Procedura de citare

3. Prin rezoluția nr. **28/11.08.2022**, a fost dispusă procedura de investigație la reședința petentului, în vederea clarificării aspectelor sesizate prin petiție.

4. Prin adresa nr. **28599/26.09.2022**, a fost comunicat părții reclamate, în calitate de Președinte al Asociației, faptul că o echipă de investigație a C.N.C.D. se va deplasa la sediul Asociației de Proprietari în data de 29.09.2022, în vederea soluționării sesizării petentului, sens în care s-a solicitat ca vicepreședintele și secretarul asociației să fie informați cu privire la asigurarea prezenței acestora la discuții.

5. Având în vedere răspunsul reclamatului înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 6717/27.09.2022, precum și urmare a discuțiilor purtate telefonic cu reclamatul, prin adresa nr. 28642/01.11.2022 s-a revenit cu solicitarea, investigația fiind reprogramată pentru data de 11.11.2022.

6. În vederea soluționării sesizării înregistrate și pentru atingerea obiectivelor controlului, echipa de investigație a C.N.C.D. a formulat raportul nr. **35/2022**.

7. Prin adresele nr. **5275/16.11.2022**, s-a realizat citarea părților în temeiul art. 20, alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 12.12.2022.

8. Procedura de citare a fost legal și complet realizată, părțile fiind absente.
9. Prin adresele nr. **9315/22.12.2022**, au fost comunicate reciproc părților punctele de vedere / notele scrise depuse la dosar, precum și raportul de investigații întocmit în urma controlului efectuat de echipa de inspecție împreună cu anexele, părțile fiind informate totodată cu privire la posibilitatea de a formula concluzii scrise, în termen de 20 zile de la primire.

III. Susținerile părților Susținerile petentului

10. Prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. **5275/27.07.2022**, petentul reclamă o posibilă faptă de discriminare la care este supus și solicită constatarea și sancționarea faptei prevăzute de art. 2 alin. 1, art. 2, alin. 6, art. 13 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 și sancționarea contravențională a acestuia orientată spre maximul prevăzut de lege.

11. În fapt, petentul precizează că, începând cu anul 2017, și-a mutat reședința la adresa din București, unde locuiește împreună cu numitul M.D.-C., până la finalizarea procesului de renovare și mobilare a apartamentului achiziționat în luna septembrie 2021 (cu nr. 125 situat în același bloc).

12. La data de 06.05.2022, numitul M.D.-C. (prietenul la care locuiește petentul) a primit pe WhatsApp, de la vecina care locuiește la etajul inferior, N.E. (în apartamentul cu nr.), un mesaj pe care l-a primit de la reclamat cu o seară înainte și care conține expresii jignitoare la adresa mai multor vecini (dintre care, cei din familia C.), însă petentul prezintă/citează doar pasajele care fac referire la persoana sa:

„Te-ai aliat cu C. la minciuni (care nu plătește întreținerea), la minciuni cu homosexualii de deasupra apartamentului tău, în defavoarea scării și a asociației, crezând că aceștia îți plâng de milă că ai pensie mică. Crezi că le pasă de tine?Nu.

În realitate, aceștia vor doar să-și facă cartierul general ai homosexualilor în scara noastră, să cumpere și mai multe apartamente și să conducă asociația (deja au mai adus 2 poponari să locuiască aici). Nicăieri în lume poponarii nu sunt acceptați, ba mai mult sunt bătuți pe unde sunt prinși, iar noi vrei să le dăm asociația pe mână să o conducă și să se înmulțească, să nu mai poți respira de ei în scară? Vai de capul tău(...)

Să-ți fie rușine, femeie bătrână și clefetoare, de azi să te ajute homosexualii și ciripanii(...)”

13. Petentul consideră că mesajul este instigator la ură și discriminare, prin raportare la prevederile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000, art. 30 din Constituției României, Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale a României care consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal, demnitatea omului fiind consacrată prin art. 1, alin. 3 din Constituția României ca una dintre valorile supreme.

14. Astfel, exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, motiv pentru care dreptului la exprimare îi subzistă obligația corelativă de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alte persoane.

15. Petentul subliniază faptul că utilizarea de expresii jignitoare (poponari), incitarea la acțiuni violente (nicăieri în lume poponarii nu sunt acceptați, ba mai mult sunt bătuți pe unde sunt prinși), promovarea de mesaje homofobe (să nu mai poți respira de ei în scară)

sunt caracteristici ale discursului instigator la ură, pe motiv de orientare sexuală, care lezează demnitatea unei persoane prin prisma abuzului libertății de exprimare.

16. De asemenea, petentul adaugă că mesajul a fost redistribuit și pe grupul de comunicare de pe WhatsApp al proprietarilor apartamentelor din Blocul B20, scara 5, situat în strada Pomârla nr. 2, mesajul fiind disponibil spre vizualizare pentru 22 de persoane care sunt membri în cadrul acestui grup.

17. La data de 25.07.2022, petentul precizează că reclamatul i-a transmis pe aplicația WhatsApp un mesaj însoțit de trei fotografii, capturi ale unei conversații private purtate între prietenul său M.D.-C. și o altă persoană, sens în care acesta a formulat o plângere prealabilă pentru săvârșirea infracțiunii de violarea vieții private, faptă prevăzută și pedepsită de art. 226, alin. 2 din Codul Penal. Referitor la acest fapt, petentul dorește să precizeze că fapta de fotografiere, prin capturare, a unei conversații private și distribuire a acestora, fără drept, către mai multe persoane nu fac obiectul prezentei plângeri.

18. Cu toate acestea, petentul semnalează C.N.C.D. mesajul care însoțește aceste fotografii (care i-a fost adresat în mod direct) redistribuit pe aplicația WhatsApp mai multor vecini cu titlul „Mesaj către ap 125”, acesta fiindu-i arătat în aceeași seară de către vecinul său C M și pe care-l consideră obiect al plângerii sale, după cum urmează:

„Mai mult încercați să învrăjbiți câțiva rățaciți din scară, unul împotriva altuia, sperând că ce? Că dezbrinați oamenii din scară? Vreți drepturi sporite? Pentru ce? Doriți să preluați/înmulțiți și conduceți această asociație? Un cartier general al cui?

Toleranța de care aveți nevoie impusă agresiv, izvorâtă din frustrare, ne încalcă drepturile noastre ale celor NORMALI, nu se face cu japca (reclamații poliție, primărie, judecătore), ci se CÂȘTIGĂ (câștigă încet prin comportament).

Mergeți de unde ați venit în pace.

Ați fost un cuplu liniștit, până v-a invadat tupeul (reclamații agresive/insistente și multe la toate organele) izvorât din frustrare specifică minorităților...aș înțelege, dar voi înțelegeți greutatea acestor mesaje sexuale și răul pe care-l faceți?

Întrebare retorică(....)

Evident că nu.

Pe scurt(...)îmi este milă de(...)părinții voștri. De voi? Stârniți silă, repulsie naturală(...)nu v-ați născut așa, ci este doar NĂRAV, unul bolnav. Sper să vă găsiți locul(...) undeva!”

19. Petentul face precizarea că acea conversație privată captată prin imagini și redistribuită pe aplicația WhatsApp la care face referire mesajul nu are nicio legătură cu persoana sa, fiind surprinse și divulgate aspecte ce fac parte din viața privată a altor persoane.

20. Petentul subliniază faptul că mesajul lezează demnitatea umană (*”pe scurt...îmi este milă de...părinții voștri. De voi? Stârniți silă, repulsie naturală...nu v-ați născut așa, ci este doar NĂRAV, unul bolnav”*) și denotă un comportament care are ca scop crearea unui mediu ostil și degradant pentru mutarea sau alungarea unei persoane dintr-un imobil din cauza orientării sexuale (*mergeți de unde ați venit în pace. Sper să vă găsiți locul... undeva!”*).

21. La data de 26.07.2022, petentul menționează că reclamatul i-a transmis pe aplicația WhatsApp un alt mesaj care lezează demnitatea umană, după cum urmează:

“Terminați odată cu hărțuirea(...) ați terminat cu toți curierii și acum începeți cu Răzvan și Nicu?”

*V- au spus foarte clar că nu doresc să vină la tine...de ce insiști atât?
E simplu(...)sunt oameni însurați cu copii și nu sunt homosexuali.
Se tem de voi(...)e greu de înțeles?
Doamne, sunteți dezaxați grav(...)
Chiar nu mai aveți deloc rușine?
Din ce junglă veniți fraților?
Ne-ați tulburat nu numai scara, ci liniștea întregului sector.
Mesajele voastre oribile sunt virale în tot sectorul nostru și nu numai.
V-a tulburat așa rău căldura asta de ați devenit atât de insistenți și agresivi sexual?
Există lege și pentru voi.
Înțelegeți că faptele voastre sunt penale?"*

22. Petentul prezintă contextul pentru înțelegerea mesajului:

- persoanele R și N sunt doi muncitori în construcții și amenajări interioare cu care petentul a colaborat anterior la renovarea apartamentului achiziționat, sens în care anexează o parte din corespondența purtată cu aceștia.
- Aceștia au efectuat lucrări de renovare la apartamentul vecin cu nr. 124 și au mai avut câteva lucrări de reparații la acest apartament pe care le-au realizat în acele zile.
- Pe parcursul lunii iunie și iulie 2022, petentul s-a întâlnit pe scara blocului de mai multe ori cu acești muncitori, ocazie cu care le-a comunicat că are nevoie de niște găuri în pereți pentru montarea unei galerii de susținere a draperiilor și, de asemenea, montarea unor dibluri pentru susținerea unor tablouri, iar pentru faptul că dețin aparatul de găurit, le-a solicitat ajutorul, iar aceștia i-au comunicat că vor veni să efectueze aceste lucrări minore, după ce vor finaliza lucrările de renovare ale apartamentului cu nr. 124.
- La data de 25.07.2022, petentul s-a întâlnit cu vecina de la apartamentul cu nr. 124 (pe care l-au renovat aceștia) și i-a comunicat că R va veni a doua zi (26.07.2022) pentru efectuarea unor lucrări la apartamentul ei și i-a sugerat să le reamintească și de situația sa.
- Petentul susține că i-a spus că nu dorește să devină insistent, iar vecina s-a oferit să le trimită un mesaj pe WhatsApp pentru a le reaminti și de rugămintea sa.
- A doua zi, pe 26.07.2022, petentul i-a scris numitului R, pe WhatsApp, vrând să se asigure dacă vor mai putea ajunge și pentru efectuarea acelor lucrări minore, iar acesta i-a răspuns că va veni la apartamentul vecin cu nr. 124, însă va sta foarte puțin, pentru că mai are și alte lucrări de finalizat și că nu mai poate să ajungă, sugerându-i să găsească pe altcineva cu bormașină care să-l ajute la lucrările de renovare ale apartamentului său, iar din luna august va pleca în Anglia pentru efectuarea unor lucrări de construcții.
- Petentul dorește să sublinieze că acesta este momentul în care s-a terminat conversația cu acel R.
- După aproximativ o oră de la răspunsul lui R, petentul susține că a primit de la reclamatul care și-a reluat discursul agresiv, homofob, hărțuitor, cu crearea unui mediu degradant pe motive de orientare sexuală, petentul solicită constatarea faptei de discriminare directă prevăzută de art. 13 și art. 15 din O.G, nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și sancționarea

23. Astfel, având în vedere că mesajul conține insinuări de natură sexuală, presupuneri ale reclamatului care și-a reluat discursul agresiv, homofob, hărțuitor, cu crearea unui mediu degradant pe motive de orientare sexuală, petentul solicită constatarea faptei de discriminare directă prevăzută de art. 13 și art. 15 din O.G, nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și sancționarea

contravențională a reclamatului, cu sancțiune orientată spre maximul prevăzut de lege, având în vedere caracterul repetat al faptei de discriminare și hărțuire, consecințele majore care îi afectează viața privată și lezează demnitatea umană, prin raportare la faptul că aceste mesaje au fost redistribuite către mai mulți vecini din bloc, incitând la crearea unui mediu ostil cu scopul de a-l determina să părăsească acel imobil, comportament bazat exclusiv pe motive de orientare sexuală.

24. Petentul apreciază că sancțiunea orientată spre maxim nu are doar un rol sancționator, ci are și un rol preventiv, urmărindu-se ca prin sancțiunea pe care C.N.C.D. o va stabili, să se producă schimbarea comportamentului reclamatului și adoptarea unui comportament decent care să respecte regulile de conviețuire socială, urmând să se adreseze Judecătoriei Sectorului 4 a mun. București pentru acordarea de daune morale în cadrul unui proces civil.

25. Petentul atașează capturile de ecran ale mesajelor la care face referire în memoriul său.

26. Petentul depune la dosar o completare **cu nr. de înregistrare la C.N.C.D. 5422/03.08.2022** prin care precizează că ulterior transmiterii plângerii inițiale, reclamatul a continuat comportamentul hărțuitor și intimidant, sens în care la data de 31.07.2022, i-a transmis o înștiințare oficială care emană de la conducerea Asociației de Proprietari fiind parafată prin ștampila asociației, pe care o anexează.

27. Prin înștiințare, petentul susține că era invitat împreună cu numitul M D C să participe la o ședință împreună cu toți vecinii din bloc, la care ar fi participat și un polițist de proximitate și un preot ortodox iar motivul **formal** al acestei ședințe l-ar fi constituit dezbaterea conversației private a numitului M D.

28. Petentul dorește să sublinieze faptul că, personal, nu are nicio legătură cu această conversație, motiv pentru care se impune clarificarea scopului pentru care această înștiințare i-a fost adresată în mod direct, însă, în aprecierea sa, asigurarea prezenței unui preot ortodox (așa cum reiese din conținutul acestei înștiințări) nu poate sugera decât faptul că, în ceea ce îl privește, discuțiile ar viza orientarea sexuală, astfel încât persoana reclamată dorește să determine întregul colectiv al blocului să creeze o atmosferă ostilă, intimidantă, hărțuitoare prin care să se transmită mesajul că prezența petentului nu este dorită, urmărindu-se scopul de a-l obliga să se mute din acel imobil.

29. Ca urmare a hărțuirii repetate, comisă exclusiv din motive de orientare sexuală, petentul precizează că a fost forțat psihic să posteze un anunț de vânzare al apartamentului pe care îl deține în acel bloc, sens în care anexează anunțul de vânzare al apartamentului pe site-ul olx.ro.

30. În temeiul art. 68 din Ordinul Președintelui CNCD nr. 144 din 11 aprilie 2008 *privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și a sesizărilor*, petentul dorește să invoce următoarele date statistice ca mijloace de probă, date care arată că nivelurile cele mai mari de intoleranță sunt înregistrate față de comunitatea minorităților sexuale:

- sondajul de opinie realizat de C.N.C.D. în anul 2018, la nivel național, privind nivelul discriminării în România și percepțiile asupra infracțiunilor motivate de ură, din care a rezultat că 17,8% dintre respondenți au declarat că au fost victime ale infracțiunilor motivate de ură, iar 74% dintre respondenți au declarat că au puțină încredere sau deloc în persoanele homosexuale.

- sondajul realizat în perioada aprilie – mai 2021 de Institutul Avangarde pentru Institutul Național de Studiere a Holocaustului Elie Wiesel pe un eșantion reprezentativ de 900 de subiecți care a arătat că 46% dintre respondenți ar fi deranjați să aibă un vecin homosexual.

- Un studiu al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA), publicat în mai 2020, care a arătat că 43% dintre respondenții care fac parte din comunitatea LGBT din România au declarat că au fost hărțuiți în anul 2019, iar 15% au declarat că au fost victime ale atacurilor fizice în ultimii cinci ani anteriori derulării acestui studiu.

31. În aceste condiții, petentul precizează că fapta reclamatului de a redirecționa mesajele defăimătoare (care au fost redirecționate dintr-o conversație în alta de cinci sau mai multe ori după ce au fost trimise de expeditorul inițial) care conțin referiri la orientări minoritare sexuale către un număr mare de vecini este de o gravitate extremă, în condițiile în care aproape jumătate din români declară că ar fi deranjați să aibă un vecin homosexual, având în vedere faptul că se creează un mediu ostil, intimidant, degradant care să ducă la mutarea sa din acel imobil.

32. Pentru a stabili cu exactitate efectele comportamentului reclamatului, petentul precizează că a solicitat suport prin contul oficial de asistență al WhatsApp, sens în care a cerut să i se comunice date statistice anonimizate privind numărul total de redistribuiri a acestor mesaje și, separat, numărul de redistribuiri a acestor mesaje de către utilizatorul numărului de telefon

33. Din cauza politicilor de confidențialitate, WhatsApp i-a transmis că nu îi poate comunica informațiile solicitate, ele putând fi puse la dispoziția unei autorități naționale în cadrul unei proceduri oficiale.

34. Petentul propune administrarea următoarelor mijloace de probă, pentru se evidenția faptele, criteriul de discriminare și legătura de cauzalitate dintre acestea, aspecte necesare probării discriminării directe în înțelesul art. 2, alin. 1, art. 2, alin. 6, art. 13 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:

- Audierea martorului M D, cu scopul de a demonstra faptul că, conversația privată (la care fac referire mesajele ce fac obiectul faptelor de discriminare) nu are nicio legătură cu petentul. Conversația privată nu a fost inițiată de pe numărul său de telefon și nu sunt prezentate aspecte ce fac parte din viața sa privată. Petentul consideră acest aspect foarte important de demonstrat întrucât reclamatul își întemeiează formal faptele de discriminare pe conținutul acestei conversații private, când în realitate faptele sunt motivate pe criteriul orientării sexuale (așa cum reiese din conținutul mesajelor primite), atât timp cât conversația privată nu are nicio legătură cu persoana sa.

- Audierea martorului R. (utilizator al numărului de telefon) pentru care nu deține alte date de identificare, cu scopul de a demonstra faptul că nu a existat niciun comportament hărțuitor din partea petentului la adresa sa.

- Audierea numitului R C (utilizator al numărului de telefon), vicepreședintele Asociației de Proprietari și a numitei B C G (utilizator ai numărului de telefon), secretarul Asociației de Proprietari, întrucât înștiințarea primită în data de 31.07.2022 prin care era invitat la o ședință a Asociației de Proprietari, emană de la conducerea acestei asociații, fiind parafată prin ștampila asociației. În acest sens, petentul dorește ca C.N.C.D. să

investigheze și să constate dacă aceste aspecte emană doar de la reclamat, care s-ar fi folosit de ștampila asociației în scopul clar de a da o gravitate mai mare a hărțuirii și de a pune o presiune și mai mare asupra petentului, inducându-i ideea că aceste comportamente intimidante, ostile și degradante sunt însușite și aprobate de toată conducerea Asociației de Proprietari.

35. Având în vedere toate motivele enumerate, petentul solicită constatarea faptelor de discriminare directă prevăzute de art. 13 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000, reținerea caracterului agravant prevăzut de art. 2 alin. 6 din același act normativ și sancționarea reclamatului pentru fapta prevăzută de art. 13 cu amendă în cuantum de 60.000 de lei pentru faptele prevăzute de art. 13 și 15, în conformitate cu prevederile art. 10, alin. 1 și 2 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

36. Solicitarea petentului are ca fundament obiectivul urmărit de către partea reclamată, conținutul mesajelor, caracterul repetat, contextul în care au avut loc, rolul persoanei reclamate în cadrul Asociației de Proprietari (acesta fiind președintele asociației și are un rol de formator de opinie), consecințele faptelor care aduc atingere într-un mod distructiv drepturilor fundamentale ale omului, precum și jurisprudența CEDO (cauza CEDO MC. și A.C. împotriva României, cauza CEDO Lingurar și alții împotriva României, cauza CEDO ACCEPT și alții împotriva României).

37. Petentul consideră relevantă mențiunea că reclamatul face obiectul unor dosare penale ca urmare a plângerilor formulate de către numitul M D C (în încadrarea juridică a faptelor urmează a se solicita reținerea agravantei prevăzute de art. 77, lit. h) Cod Penal), sens în care subliniază faptul că nici iminenta tragere la răspunderea penală a persoanei reclamate nu a determinat-o să adopte o conduită civilizată, astfel încât parcurgerea unei proceduri de mediere sau aplicarea sancțiunii avertismentului de către CNCD nu și-ar atinge scopul prevăzut de lege și nu ar avea nici un efect sancționator, nici un efect preventiv. Mai mult decât atât, ar transmite persoanei reclamate ideea că aceste fapte sunt minore și poate continua săvârșirea unor noi fapte de discriminare, întrucât nu i se va întâmpla nimic.

38. Petentul transmite o altă completare la dosar, înregistrată cu nr. 6151/07.09.2022, solicitând accelerarea procedurii de soluționare a cauzei aflată pe rolul C.N.C.D. și adăugând următoarele:

- la data de 03.09.2022, reclamatul a transmis către prietenul petentului M D – C un mesaj prin intermediul aplicației de mesagerie WhatsApp (de la C. B.) cu următorul conținut: „*Fetelor, ieri primăria sector 4 a aprobat sa ne trimită pământ cu titlu gratuit, să completam golurile ramase de la pavelele relocate tot în spate unde lipsesc. Va rog sa nu avem surprize sa va vedem sarutandu-va în scara(...)avem copii și oameni normali aici și sunt oricum scandalizați /oripilați de ultimele voastre(...)năzbâtii, homosexuale ,scârboase. Fiți cumițele pana va găsiți locul(...)unde va. Drepturile noastre, ale celor NORMALI, au fost lezate prea mult, iar vecina de sub voi reclama des zgomotele voastre (...)nocturne. Va invit la...decentă.*” Astfel, petentul consideră că folosirea eufemismelor pentru orientări sexuale homosexuale în scop peiorativ (fete), folosirea adjectivelor la formă feminină în scop peiorativ (cumițele), delimitarea minorităților sexuale prin antagonie cu categoria oamenilor normali, inducerea ideii de părăsire a imobilului (fiți cumițele până vă găsiți locul...unde va), interdicția de ați arăta afecțiunea într-un loc public (vă rog să nu avem surprize să vă vedem sarutandu-vă în scară) constituie în

ansamblu fapte de discriminare pe motiv de orientare sexuală, în înțelesul art. 2, alin. 1, art. 2, alin. 6 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000.

- La începutul lunii septembrie 2022, petentul a observat pe platforma electronică de administrare a asociației de proprietari E-Bloc, un folder denumit „*Dosar Homosexualitate*”, platformă la care toți proprietarii apartamentelor din bloc au acces, astfel încât acest folder este disponibil spre vizualizare de către toți vecinii. Astfel, în acest folder, petentul susține că reclamatul ar fi postat conținutul conversației private dintre prietenul său M D C și o altă persoană (aspecte precizate în plângerea inițială), precum și o plângere adresată către BCCO București, întrucât competența aparține Poliției Române și care nu poate face obiectul analizei de către C.N.C.D. Cu toate acestea, petentul dorește doar să precizeze că, în conținutul acestei plângeri, reclamatul afirmă faptul că homosexualii sunt persoane agresive sexual, precizare care are rolul de a arăta C.N.C.D. caracterul repetat homofob al persoanei reclamate. Astfel, crearea unui folder cu denumirea "Dosar Homosexualitate" și încărcarea unor documente care prezintă orientări sexuale minoritare pe o platformă de administrare a blocului, fără a avea nicio legătură cu scopul pentru care este utilizată această platformă, doar pentru a fi disponibilă spre vizualizare de către toți vecinii sunt caracteristice pe care petentul le consideră faptă de hărțuire în accepțiunea noțiunii de discriminare, prin crearea unui mediu ostil, degradant descris prin bullying moral.

39. Petentul transmite la dosar prin e-mailul cu nr. 6873/30.09.2022 plângerea formulată de Asociația de Proprietari în data de 31.07.2022 către Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

40. Prin e-mailul cu nr. de înregistrare la C.N.C.D. 9314/22.12.2022, petentul solicită raportul de investigație și documentele care au stat la baza întocmirii acestuia, informând cu privire la continuarea comportamentului agresiv și homofob din partea reclamatului, considerând că acesta este încurajat de lipsa de reacție sau pasivitatea autorității, fapt pentru care solicită urgentarea soluționării cauzei; documentele solicitate au fost transmise prin adresa nr. 9315/22.12.2022.

41. Petentul adaugă că în data de 13.12.2022, reclamatul ar fi proferat expresii extrem de jignitoare la adresa prietenului său, exclusiv pe considerente de orientare sexuală. În acest sens, atașează un extras din discuția vecinilor de pe grupul de WhatsApp, precum și un mesaj transmis de prietenul său reclamatului referitor la acel incident.

42. Prin e-mailul înregistrat cu nr. 597/25.01.2023, revine asupra solicitării de urgentare a soluționării dosarului, considerând că doar intervenția fermă a autorității poate preveni săvârșirea unor noi fapte de discriminare de către reclamat.

43. Petentul adaugă noi elemente, fapte din data de 22.01.2023.

Concluziile echipei de investigație

44. În urma investigației dispuse, a fost întocmit raportul nr. 35/2022, concluziile echipei fiind următoarele:

"În urma controlului efectuat, echipa de investigație a constatat că partea reclamată a manifestat un comportament homofob la adresa petentului, comportament manifestat în public prin transmiterea de mesaje text mai multor proprietari ai blocului B20, mesaje în care face referire la orientarea sexuală a petentului într-un mod jignitor, prin afirmații

homofobe făcute în spații comune ale blocului (a se vedea declarația doamnei A C), prin intenția de a-l umili în public pe A R, conform adresei emise de către Asociația de Proprietari a bl. B20 în data de 31.07.2022 sau prin crearea unui folder numit „Dosar homosexualitate” pe platforma e-bloc.ro, în care au fost introduse diverse înscrisuri referitoare la aspect legate de viața privată a lui A R și M C.”

45. În urma discuțiilor purtate cu echipa de investigație, martorii propuși în cauză de părțile din dosar au depus la dosarul cauzei următoarele declarații:

46. Doamna A M P transmite declarația înregistrată cu **nr. 7378/17.10.2022**, prin care susține următoarele:

- Confirmă cele prezentate de vecinul de la ap. 143.
- Subliniază faptul că reclamatul folosește un limbaj destul de agresiv și profită de anumite informații” pentru a jigni / acuza.
- Atașează fotografiile cu mesajele primite direct de la reclamat sau prin vecini, cu jigniri adresate verbal și scris; reclamatul nu vrea să accepte conceptul de informații confidențiale și împarte cu toată lumea discuții private.
- În cazul de față folosește cuvinte ca: ”hărțuitori sexual, „*degenrași ce nu trebuie lasați în libertate*”, ”*vor să facă cartierul general al homosexualilor*”;
- Atitudinea reclamatului este generală, vorbește doar prin injurii și amenințări, nu doar pentru vecinul de la ap. 143, însă cu privire la petent, consideră că a descoperit punctul sensibil pe care-l folosește des. Martora apreciază că petentul a avut curajul să conteste anumite cheltuieli și lucrări în numele tuturor vecinilor și, din păcate, a devenit o țintă principală pentru reclamat.

47. Doamna N E transmite declarația înregistrată cu **nr. 7379/17.10.2022**, prin care susține următoarele:

- în data de 05.05.2022 a primit mesaj pe whatsapp, de pe numărul de telefon al lui D I L, un mesaj în care i-a reproșat că îl vorbește de rău pe acesta, făcând referire în nenumărate rânduri la familia C (ap. 131) și la vecinii de la ap. 143, numindu-i homosexuali, care ar face parte dintr-o categorie de oameni neacceptată în lume. A distribuit mesajul pe grupul asociației de proprietari, pentru a-i atenționa cu privire la comportamentul reclamatului.
- în data de 25.07.2022 a primit a primit mesaj pe whatsapp, de pe numărul de telefon al lui D I L, cu fragmente dintr-o conversație privată dintre M D C și o altă persoană (probabil un curier de livrare marfă), conversație privată însoțită de un mesaj adresat direct proprietarului apartamentului 125 (petentul), mesaj în care se folosea un limbaj jignitor și îi cerea acestuia să plece sau să se întoarcă de unde a venit.
- Precizează că prin mesaj, reclamatul spunea că sunt bolnavi, că îi este milă de ei și că simte o repulsie când îi vede.
- Își exprimă dezacordul în legătură cu interesul reclamatului față de viața intimă a vecinilor.
- Nu mia deține mesajele întrucât le-a șters.

48. Doamna C A transmite declarația înregistrată cu **nr. 7427/18.10.2022**, în urma discuției telefonice cu echipa de investigație, prin care susține următoarele:

- Confirmă atitudinea jignitoare la adresa mai multor vecini și în ce-l privește pe

petent.

- Într-o discuție cu reclamatul, reclamatul a strigat în fața blocului: „*Te-ai aliat cu poponarii care și-au mai cumpărat un apartament la etajul 2! Poponarii nu vor locui în blocul nostru și nu ne vor conduce, cât timp o să trăiesc eu.*”
- Confirmă existența grupului de discuții al asociației de proprietari, mesajul primit de la doamna N E din luna mai 2022 prin care îi jignește pe petent și pe domnul M C.
- Consideră că atitudinea președintelui de asociație față de cei 2 vecini este să-i determine să plece din bloc.

49. Doamna C V și domnul C V transmit declarația înregistrată cu nr. **7451/19.10.2022**, prin care susțin următoarele:

- Începând cu data de 11.06.2020, reclamatul a recurs la presiuni asupra vecinilor care nu îi susțineau investițiile din punct de vedere financiar.
- În data de 06.05.2022 au primit pe grupul de comunicare WhatsApp din partea doamnei N E (ap. 140), scrisoarea trimisă de reclamat cu privire la apartenența de gen a domnului M și a petentului, făcându-se referire și la o nouă prezență pe scară a încă 2 persoane ”poponari”, astfel cum reclamatul îi numește (mod de adresare față de care martorii își exprimă dezacordul).
- În ziua de 23.07.2022 domnul C a primit pe aceeași adresă de WhatsApp, scrisoarea reclamatului către petent, care în viziunea sa, ar fi partenerul intim al domnului C M.

50. Domnul C R, vicepreședinte al Asociației de proprietari transmite declarația înregistrată cu nr. **6770/28.09.2022**, referitor la adresa de informare cu nr. 28599/26.09.2022 care a fost adusă la cunoștința comitetului, susținând următoarele:

- Neagă orice implicare a conducerii asociației în acest „caz”, deoarece nu au fost transmise de asociație și nu au legătură cu Asociația;
- Asociația nu comunică cu proprietarii decât prin canale oficiale specifice: avizier, avizier electronic / platforma e-bloc.
- Referitor la președinte (persoana juridică) sau persoana fizică, acesta lucrează împreună cu comitetul în slujba asociației, neremunerați, fiind o persoană integă;
- Personal, nu face parte din grupul la care se face referire în petiție;
- Persoanele din Comitetul executiv (președinte / vicepreședinte / secretar) au funcții neremunerate pe tot mandatul;
- Ca în orice asociație, deseori, apar diverse reclamații, însă petentul nu este membru al Asociației.

51. Domnul M D C transmite declarația înregistrată cu nr. **6869/30.09.2022**, prin care susține următoarele:

- Locuiește la adresa curentă din decembrie 2007, iar începând cu anul 2017 a făcut o înțelegere cu petentul, ca acesta să locuiască cu el până reușește să-și achiziționeze/renoveze propria locuință.
- Reclamatul, președinte ales în funcție în anul 2020 al Asociației în care este înscris blocul unde locuiește, i-a adresat în timp cuvinte jignitoare atât lui, cât și petentului, inclusiv față de o posibilă orientare sexuală (legat de care în anul 2020 a înaintat o

plângere la Secția de Poliție nr. 15, pe care a retras-o ulterior), chiar și în anul 2022 confruntându-se cu o asemenea situație.

- Consideră că modul jignitor și homofob în care reclamatul s-a adresat în mesajele transmise, legate de persoana sa, au legătură și cu petentul, întrucât acesta se adresa la plural, fiind evident, în opinia sa, că se referea la amândoi.

- Precizează că, pe lângă mesajele transmise pe whatsapp, atât vecinei N E, cât și pe grupul creat de M V (și care vizează discuții cu privire la administrarea comună a blocului și în care mai sunt înscrși 19 proprietari din 27 de apartamente), a primit în cutia poștală, în data de 31 august 2022, o înștiințare de la conducerea Asociației de proprietari, din care reieșea o intruziune în viața sa privată și a petentului și care are un caracter jignitor, denigrator, homofob, ținând cont că sunt invitați la o discuție în prezența unui polițist de proximitate și a unui preot ortodox.

- Precizează că, personal, nu a făcut cunoscută orientarea sa sexuală vecinilor din blocul în care locuiește, iar înștiințarea pe care a primit-o, în contextul tuturor celorlalte mesaje transmise de reclamat vecinilor, face clar referire la o posibilă orientare sexuală a sa (homosexualitate), precum și a petentului, vizând o posibilă exorcizare, considerând că homosexualitatea este ceva rău sau periculos.

- reclamatul face diverse acțiuni de intimidare a sa și a petentului, acțiuni printre care se enumeră postarea pe platforma E-bloc.ro (la care au acces toți proprietarii din asociație) a unui folder numit: „Dosar homosexuali”, în care există un folder numit: „Atenție/mesaje cu impact puternic emoțional” și o plângere formulată în numele asociației, legat de care nu are cunoștință dacă a fost transmisă la poliție, dar care este utilizată, în opinia sa, ca o formă de intimidare, ținând cont că este vizualizată de către toți proprietarii, dar și de către Administratorul Asociației și Cenzorul.

52. Prin e-mailul înregistrat cu nr. 6870/30.09.2022, domnul M D C transmite plângerea formulată în data de 19.03.2020, pe care a depus-o la Secția 15 de Poliție.

Sușinerile părții reclamate

53. Prin adresa nr. **6717/27.09.2022**, reclamatul formulează răspuns la adresa de informare nr. 28599/26.09.2022 cu privire la data fixată inițial pentru realizarea investigației la sediul Asociației de Proprietari Pomârla nr. 2, bl. 20, sc. 5, subliniind următoarele:

-nu este posibilă o întâlnire la data fixată, iar pe fond, nu Președintele Asociației, persoana juridică a transmis acele mesaje supuse analizei C.N.C.D., singura cale de comunicare între asociație și proprietari (membri sau nemembri în asociație) fiind cutia poștală a asociației, avizier, avizier electronic / monitor, platforma oficială e-bloc, nu whatsapp.

-Asociația de proprietari nu are grup whatsapp nu face parte din grupul acela privat la care se face referire.

-Persoana fizică, I L D nu a trimis presupusele mesaje;

-Presupusele mesaje / dovezi nu aparțin persoanei fizice și nici juridice / președintele I L D.

54. Prin e-mailul înregistrat sub nr. 6727/27.09.2022, reclamatul atașează și transmite

către C.N.C.D. răspunsul primit de la instituția inițial sesizată (Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism) cu privire la o plângere a asociației din data de 08.08.2022, precum și plângerea din data de 31.07.2022

55. De asemenea, reclamatul precizează că documentele transmise de echipa de investigație pe e-mail nu au legătură cu asociația și cu funcția de președinte, fiind doar presupuse mesaje ale persoanei fizice D, iar grupul denumit "asoc. de propr." din fișierul dovezi este doar un grup privat al unui fost vecin, unde oamenii postează acolo ce doresc.

56. Prin e-mailul cu nr. de înregistrare 7987/08.11.2022, reclamatul transmite punct de vedere formulat în numele Asociației de Proprietari, ca răspuns la solicitarea Biroului Investigare Dosare de convocare pentru data de 11.11.2022 în vederea realizării investigației în cauză și precizează următoarele:

-Atât președintele, cât și comitetul nu sunt disponibili pe data de 11.11.2022, fiind deja transmise la dosar apărări și probe; reiterează că invocă excepția de tardivitate.

-asociația, prin președinte / comitet, nu comunică pe whatsapp cu proprietarii, nu a trimis niciodată astfel de mesaje cum se arată în dosar, nu a invitat această persoană la o presupusă ședință (nu face parte din actele emise de asociație), iar presupusa „probă” nu poartă vreo semnătură și nici dată.

-Presupusa „vânzare” a ap. 125 este în contradicție cu ultima solicitare a proprietarului ap. 125 (dar încă locatar în ap. 143) pentru montare repartitoare încălzire, ceea ce ar părea de fapt o victimizare.

-Combate afirmația petentului că ar exista vreun dosar penal pe numele reclamatului, însă acesta poate demonstra prin declarații de martori că este ținta multor reclamații timp de 2 ani din partea a 5 proprietari nemulțumiți de cheltuielile conducerii asociației pentru modernizarea imobilului.

-Urmare a atacului concentrat și regulat din partea celor 5 proprietari veșnic nemulțumiți asupra conducerii asociației, vechiul comitet a renunțat la mandat în februarie 2022, noul comitet fiind în continuare ținta reclamațiilor sub presiunea renunțării la modernizarea imobilului, sens în care atașează documente pentru a proba.

-Asociația de proprietari nu are nicio legătură cu acest dosar, în scară nu au loc și nu au avut loc vreodată acte de discriminare, scopul acesteia fiind altul conform statutului, iar presupusele "probe" prezentate de proprietarul ap. 125 nu sunt conforme cu realitatea; numărul de telefon "R" nu există.

57. Punctul de vedere formulat prin e-mailul cu nr. de înregistrare 7987/08.11.2022 este susținut și de doamna C B, conform e-mailului transmis din partea acesteia în data de 09.11.2022 și de domnul C R, conform e-mailului transmis în data de 07.11.2022.

58. În urma primirii citației pentru data de 12.12.2022, reclamatul formulează punct de vedere înregistrat sub nr. 8930/09.12.2022, precizând că fapta nu poate exista, deoarece „probele” sau presupusele probe prezentate de petent (cu încălcarea GDPR) sunt pure calomnii pentru că nu au fost transmise de persoana sa, nici în calitate de persoană fizică și nici juridică.

59. Reclamatul adaugă că, procedural, O.G. nr. 137/2000, art. 20 alin. 7 și 8 a fost încălcată, intervenind tardivitatea.

IV. Motivarea în fapt și drept Legislație și principii

60. Conform prevederilor O.G. nr. 137/2000, a cazuisticii constante a C.N.C.D. și a instanțelor de judecată, C.N.C.D. are ca atribuție soluționarea capetelor de cerere care se referă la o faptă cu caracter contravențional, descrisă ca faptă de discriminare.

61. La secțiunea Tardivitatea introducerii petiției, **Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor prevede:**

„Art. 21. Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

Art. 22. Membrii Colegiului director, din oficiu, pot ridica excepția tardivității introducerii petiției când în mod vădit constată depășirea termenului de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care petentul ori persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

Art. 23. Excepția de tardivitate a introducerii petiției poate fi ridicată de reclamat sau de membrii Colegiului director în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 24.
Art. 24

(1) Excepția de tardivitate a introducerii petiției se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 25

(1) Colegiul director soluționează excepția de tardivitate a introducerii petiției după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 26. Consiliul soluționează excepția de tardivitate a introducerii petiției prin hotărâre a Colegiului director.

Art. 27. În situația respingerii excepției de tardivitate a introducerii petiției aceasta se motivează odată cu fondul, în hotărârea prin care se soluționează petiția, potrivit prezentei proceduri interne.”

62. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

63. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

64. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

65. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (**Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).
66. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.
67. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cauzisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelorora care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).
68. Privind restrângerea drepturilor petentului, Colegiul director se raportează la prevederile art. 2 alin. 5 din **O.G. nr. 137/2000**: „Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”
69. **Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale** (cunoscut în general sub denumirea de **Convenția europeană a drepturilor omului**, în continuare **Convenția**) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „comportă îndatoriri și responsabilități”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

70. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
  - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
  - calitatea normei juridice, și anume
    - ▣ accesibilitatea;
    - ▣ precizitatea;
    - ▣ previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

71. În mod evident, orice sancționare a limbajului discriminator, chiar și doar printr-un avertisment de natură contravențională, reprezintă o limitare a libertății de exprimare.

72. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară.

Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al **Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare**, republicată, accesibilă (prin publicarea în **Monitorul Oficial al României**), cu sancțiuni evidente.

73. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

74. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv din analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la

orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care ofensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50);

e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (ex. **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63);

f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (ex. **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);

g) art. 17 al **Convenției** previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (ex. **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979);

h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este compatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (ex. **WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);

i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35);

j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (ex. **NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004);

k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu

libertatea de exprimare (ex. **HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49);

l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit (ex. **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);

m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (ex. **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42);

o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (ex. **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53);

p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (ex. **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42);

q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (ex. **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);

s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (ex. **CUMPĂNĂ ȘI MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);

t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (ex. **AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

75. Art. 30 al **Consituției României** care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

76. Prin **Decizia nr. 62 din 18.01.2007**, Curtea Constituțională consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: *„Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”*

77. Art. 26 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: *„Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”*

78. Colegiul director al C.N.C.D. reține spre analiză următoarele fapte:

1. În data de 06.05.2022, numitul M C D a primit pe whatsApp un mesaj redirecționat de către doamna N E cu următorul conținut: *“Te-ai aliat cu C la minciuni (care nu plătește întreținerea), la minciuni cu homosexualii de deasupra apartamentului tău, în defavoarea scării și a asociației, crezând că aceștia îți plâng de milă că ai pensie mică. Crezi că le pasă de tine?Nu.*

În realitate, aceștia vor doar să-și facă cartierul general ai homosexualilor în scara noastră, să cumpere și mai multe apartamente și să conducă asociația (deja au mai adus 2 poponari să locuiască aici). Nicăieri în lume poponarii nu sunt acceptați, ba mai mult sunt bătuți pe unde sunt prinși, iar noi vrei să le dăm asociația pe mână să o conducă și să se înmulțească, să nu mai poți respira de ei în scară? Vai de capul tău...

Să-ți fie rușine, femeie bătrână și clefetitoare, de azi să te ajute homosexualii și ciripanii...”

2. În data de 25.07.2022, petentul a primit pe whatsapp, indicând numărul de telefon al reclamatului, respectiv domnul D I L, un mesaj conținând fragmente (fotografii) dintr-o conversație privată între M.D.-C. și o altă persoană, conversație însoțită de un mesaj adresat direct proprietarului apartamentului 125 (petentul), cu titlul *“Mesaj către ap 125”*:

“Mai mult încercați să învrăjbiți câțiva rătăciți din scară, unul împotriva altuia, sperând că ce? Că dezbinați oamenii din scară? Vreți drepturi sporite? Pentru ce? Doriți să preluați/înmulțiți și conduceți această asociație? Un cartier general al cui?

Toleranța de care aveți nevoie impusă agresiv, izvorâtă din frustrare, ne încalcă drepturile noastre ale celor NORMALI, nu se face cu japca (reclamații poliție, primărie, judecătorie), ci se CÂȘTIGĂ (câștigă încet prin comportament).

Mergeți de unde ați venit în pace.

Ați fost un cuplu liniștit, până v-a invadat tupeul (reclamații agresive/insistente și multe la toate organele) izvorât din frustrare specifică minorităților...aș înțelege, dar voi înțelegeți greutatea acestor mesaje sexuale și răul pe care-l faceți?

Întrebare retorică....

Evident că nu.

Pe scurt...îmi este milă de...părinții voștri. De voi? Stârniți silă, repulsie naturală...nu v-ați născut așa, ci este doar NĂRAV, unul bolnav. Sper să vă găsiți locul... undeva!”

3. În data de 26.07.2022, petentul a primit pe aplicația WhatsApp, indicând numărul de telefon al reclamatului, mesajul cu următorul conținut:

“Terminați odată cu hărțuirea...ați terminat cu toți curierii și acum începeți cu R și N?

V- au spus foarte clar că nu doresc să vină la tine...de ce insiști atât?

E simplu...sunt oameni însurați cu copii și nu sunt homosexuali.

Se tem de voi...e greu de înțeles?

Doamne, sunteți dezaxați grav(...)

Chiar nu mai aveți deloc rușine?

Din ce junglă veniți fraților?

Ne-ați tulburat nu numai scara, ci liniștea întregului sector.

Mesajele voastre oribile sunt virale în tot sectorul nostru și nu numai.

V-a tulburat așa rău căldura asta de ați devenit atât de insistenți și agresivi sexual?

Există lege și pentru voi.

Înțelegeți că faptele voastre sunt penale?”

4. În data de 31.07.2022, petentul și numitul M.D.-C. au primit înștiințarea prin care erau

invitați la o ședință a Asociației de Proprietari, în prezența unui polițist de proximitate și a unui preot ortodox.

5. pe platforma e-bloc a fost creat folder-ul Dosar homosexualitate;

79. Colegiul director reține că petentul a completat petiția cu e-mailul înregistrat cu nr. 6151/07.09.2022, indicând un alt mesaj primit de către numitul M.D.-C. la data de 03.09.2022 prin intermediul aplicației de mesagerie WhatsApp, iar partea reclamată a invocat prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 8930/09.12.2022 excepția de tardivitate conform art. 20 alin. 7 și 8 din O.G. nr. 137/2000 și a contestat „probele” prezentate de petent la dosar, în opinia sa, cu încălcarea GDPR, apreciindu-le drept pure calomnii, pentru că nu ar fi fost transmise de persoana sa, *”nici în calitate de persoană fizică și nici juridică”*.

80. Având în vedere aspectele procedurale invocate în cauză, Colegiul director urmează a le analiza cu prioritate și decide respingerea excepției de tardivitate, având în vedere faptul că faptele sesizate se regăsesc în intervalul perioadei de 1 an, astfel cum este prevăzut la art. 20 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**.

81. De asemenea, având în vedere sfera de competență a C.N.C.D., Colegiul reține că, raportat la capătul de cerere ce vizează înștiințarea primită de petent și numitul M.D.-C. în data de 31.07.2022, prin care erau invitați la o ședință a Asociației de Proprietari *”în prezența unui polițist de proximitate și a unui preot ortodox”*, prevederile **O.G. nr. 137/2000** nu sunt incidente unor eventuale fapte de natură penală cum ar fi abuzul, organele de cercetare / urmărire penală putând fi investite în acest sens.

82. În consecință, în ceea ce privește solicitarea petentului ca C.N.C.D. să investigheze și să constate dacă aceste aspecte emană doar de la reclamat, dacă s-ar fi folosit de ștampila asociației în scopul de a da o gravitate mai mare hărțuirii și de a pune o presiune și mai mare asupra petentului, inducându-i ideea că aceste comportamente intimidante, ostile și degradante sunt însușite și aprobate de toată conducerea Asociației de Proprietari, Colegiul decide că nu poate analiza problemele legate de utilizarea ștampilei asociației respectiv modul în care petentul a fost invitat la o ședință a asociației.

83. În mod similar, orice aspecte care vizează eventuale amenințări sau fapte penale nu intră sub incidența O.G. nr. 137/2000, organele de cercetare/urmărire penală putând fi investite pentru analiza caracterului penal al unor astfel de fapte.

84. Prin urmare, având în vedere situația de fapt, Colegiul director urmează a analiza în conformitate cu sfera de competență ce rezultă din cadrul legal aplicabil, posibila hărțuire cu încălcarea dreptului la demnitate a petentului prin asociere cu persoanele de altă orientare sexuală, prin fapta de creare, pe platforma e-bloc, a folder-ului Dosar homosexualitate (Plângere împotriva actelor de hartuire și oferire de servicii homosexuale contra cost/prostituție), în care au fost introduse diverse înscrisuri referitoare la aspecte legate de viața privată a petentului și a numitului M.D.-C., conform constatărilor echipei de investigații în urma controlului efectuat.

85. Din punctul de vedere al dreptului la demnitate, persoanele se află în situație similară indiferent de orientarea lor sexuală.

86. Criteriul de diferențiere este cel al orientării sexuale, reclamatul și-a exprimat opinia în mod clar în acest sens.

87. Colegiul director analizează prezenta cauză cu luarea în considerare în ansamblu a tuturor înscrisurilor aflate la dosar, coroborând probatoriul cu constatările echipei de

investigații a C.N.C.D. în urma controlului efectuat și reține că, prin comportamentul manifestat de către reclamat, respectiv crearea pe platforma e-bloc a folder-ului Dosar homosexualitate (Plângere împotriva actelor de hartuire și oferire de servicii homosexuale contra cost/prostituție), petentului i-a fost lezată demnitatea pe criteriul orientării sexuale.

88. Colegiul reține că asupra acestui capăt de cerere, reclamatul nu a formulat apărare în concret, neîndeplinindu-și obligația conform art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000, fapt pentru care, având în vedere premisa de discriminare prezentată, decide constatarea faptei de discriminare prevăzută de art. 15 din O.G. nr. 137/2000, modul de manifestare al reclamatului conducând la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant la adresa persoanelor de altă orientare sexuală.

89. Colegiul se raportează în decizie la probatoriul existent la dosarul cauzei, alte elemente probatorii a căror veridicitate nu este contestată de reclamat, constatările echipei de investigații, declarațiile locatarilor – membri ai Asociației Proprietarilor str. Pomârla nr. 2, Bl. B20, scara 5, sector 4 București al cărei reprezentant este reclamatul și constată că atitudinea constantă manifestată de reclamat prin raportare la persoanele de altă orientare sexuală întrunește elementele faptei de discriminare prevăzută de art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000.

90. Concret, prin denumirea atribuită unui folder cu înscrisuri care vizează persoanele cu altă orientare sexuală și afișată în mod public, pe platforma e-bloc, disponibilă membrilor proprietari arondați Asociației de Proprietari reprezentată de reclamat, s-a creat un cadru ostil la adresa acestor persoane, iar în conformitate cu cazuistica CEDO, dreptul la liberă exprimare în acest caz nu este protejat.

91. Colegiul ia act de apărarea formulată de reclamat prin e-mailul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 6717/27.09.2022 prin care reclamatul, reprezentant legal al Asociației de Proprietari în numele căreia exprimă punctul de vedere, admite faptul că printre căile de comunicare cu proprietarii (membri sau nemembri în asociație) se regăsește și platforma oficială e-bloc, astfel că este indubitabil faptul că întregul conținut al acestei platforme este unul asumat.

92. De asemenea, pentru o analiză cât mai completă, Colegiul se raportează inclusiv la înscrisurile pe care reclamatul le aduce în susținerea propriei apărări în fața C.N.C.D., respectiv e-mailul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 6727/27.09.2022 prin intermediul căruia acesta atașează plângerea Asociației către organele în drept (către Direcția de Combatere a Criminalității Organizate din cadrul Poliției Capitalei), demers pe care-l apreciază drept "o acțiune civică corectă și legală", dar în cuprinsul căreia adoptă un limbaj cu puternic caracter homofob ("(...)avem de a face cu persoane agresive sexual (homosexuali) care hartuiesc, cu drepturi exagerate în țara noastră(...)").

93. În mod evident, exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități. Obligația de a evita expresii care, în mod gratuit, ofensează alte persoane, care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la o formă de dezbatere publică (sub orice formă ar fi această dezbatere publică), capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane, are semnificație specială în situații tensionate.

94. În cazul de față, atacurile la adresa persoanelor de altă orientare sexuală și la adresa petentului, prin asociere, au fost de natură să creeze tensiuni, reclamatul dorind să-l discrediteze și s-a creat, astfel, un cadru intimidant, ostil, degradant ori ostil.

95. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, fapt pentru care se impune sancționarea oricăror forme de exprimare care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță.

96. Colegiul director aplică amenda contravențională în cuantum de 5000 lei față de I-L D, cu domiciliul în mun. București:

- a) discriminarea a vizat o persoană, afectând implicit și o comunitate;
- b) afirmațiile homofobe reprezintă o încălcare gravă a dreptului la demnitate;
- c) calitatea reclamatului de reprezentant legal al Asociației Proprietarilor București;
- d) reclamatul a utilizat aceste afirmații în mod repetat;

97. În acest sens, Colegiul director apreciază că aspectele prezentate mai sus prezintă o gravitate sporită mai ales prin transmiterea unor astfel de mesaje în spațiul public, care se pot transforma în comportament denigrator la adresa unei anumite categorii de persoane, în speța de față fiind vorba de persoane cu altă orientare sexuală sau prin asociere cu acestea, fapt pentru care se justifică aplicarea sancțiunii cu amendă în vederea descurajării unor astfel de comportamente și atitudini.

98. Raportat la mesajele transmise pe whatsapp prin care au fost reclamate afirmații denigratoare, Colegiul director decide declinarea cauzei spre competență soluționare către Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4, mun. București, având în vedere faptul că reclamatul a contestat probele depuse la dosar (autenticitatea mesajelor prezentate de petent, telefonul / numărul de pe care au fost transmise, grupul de whatsapp constituit, prin intermediul căruia au fost proliferate afirmații denigratoare etc.)

**Opinie separată Bănică Claudia Cerasela,
Membră în Colegiul director cu privire la cuantumul sancțiunii contravenționale
aprobat de către majoritatea membrilor.**

În dezacord cu opinia majoritară privind sancțiunea aplicată, și anume amendă în valoare de 5000 de lei, formulez următoare opinie separată, considerând că sancțiunea ce trebuia stabilită privind fapta de discriminare constatată, să fie amendă în valoare de 10.000 de lei, pentru următoarele considerente:

Cu privire la stabilirea sancțiunii corespunzătoare faptei constatate, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 21 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001, potrivit cărora sancțiunea se aplică în limitele prevăzute de actul normativ și trebuie să fie proporțională cu **gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținându-se seama de împrejurările în care a fost săvârșită, de modul și de mijloacele de săvârșire, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului.**

În consecință, apreciez că soluția din acest caz trebuia să fie stabilită pe principiul proporționalității cu gravitatea faptei. Curtea Constituțională prin Decizia nr. 732 din 20 noiembrie 2018, a statuat că: *“Principiul proporționalității (...) atestă că toate sancțiunile principale sau complementare aplicate unui anumit contravenient, într-o anumită situație, trebuie să fie dozate în funcție de gravitatea faptei. Principiul proporționalității este apropiat de principiul oportunității, ce trebuie respectat în toate cazurile în care agenții constatatori competenți sesizează săvârșirea unei fapte de natură contravențională și, procedând la aplicarea unor sancțiuni contravenționale principale sau complementare,*

trebuie să se asigure că aplicarea acestora se impune și că desăvârșește caracterul represiv și preventiv al sancțiunii contravenționale. (...).

Așadar, în acest caz, sancțiunea stabilită de majoritatea membrilor, în opinia mea nu **este o sancțiune proporțională, efectivă și disuasivă**, deoarece nu este adecvată gravității încălcării principiului egalității de tratament, în sensul legislației naționale și europene din domeniul non-discriminării, nu asigură o protecție juridică efectivă și eficientă persoanelor LGBT, victimele faptei constatate (C-180/95, Draehmpaehl Rec., p. I-2195, punctele 24, 39 și 40) și, în același timp, nu atinge obiectivele legitime urmărite, și care sunt de asemenea necesare, cum ar fi prevenirea faptelor de discriminare împotriva comunității LGBT.

Ca urmare, susțin că sancțiunea corectă pentru fapta constatată este amenda contravențională în valoare de 10.000 de lei având în vedere următoarele:

- **Fapta constatată de discriminare deși vizează o persoană, afectează comunitatea LGBT.** Comunitatea LGBT reprezintă un grup foarte vulnerabil în societatea din România fiind cea mai discriminată comunitate din România. Potrivit sondajului de opinie la nivel național privind nivelul discriminării în România și percepțiile actuale asupra infracțiunilor motivate de ură, realizat de IRES pentru CNCD (2018) a arătat că comunitatea LGBT este comunitatea față de care românii manifestă cel mai mare nivel de neîncredere, și anume 74%. Același sondaj indică un nivel ridicat de intoleranță al populației majoritare față de persoanele gay (59% nu acceptă să le fie rudă, 52% nu acceptă să le fie prieteni). Așadar, sancțiunea contravențională stabilită de majoritatea membrilor pentru acțiunile respective reprezintă nesancționarea proporțională a faptei de discriminare împotriva comunității LGBT și întărirea sentimentului victimelor de impunitate al agresorilor și a celor care incită la discriminare și violență împotriva lor care duce la perpetuarea distanței sociale în raport cu populația majoritară, precum și sporirea victimizării și stigmatizării continue a persoanelor LGBT. Consider că atunci când se poate alege între mai multe sancțiuni corespunzătoare (egale), trebuie să se aleagă sancțiunea care este cea mai puțin oneroasă (Opinia Avocatului General Kokott, cazul Silvio Berlusconi și alții, Joined Cases C-387/02, C-391/02 and C-403/02, paragrafe 90 și 92, pentru a se asigura concret efectul disuasiv;

- **Faptele homofobe reprezintă o încălcare gravă a dreptului la demnitate a persoanelor LGBT**, prin crearea unei atmosfere degradante, bazată pe criteriul de orientare sexuală, stare de fapt pe care legea încearcă să o estompeze. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, tratamentul "degradant" este tratamentul care a cauzat victimelor sentimente de teama, de neliniște și de inferioritate, de natură a le umili și a le înjosi (a se vedea, în acest sens, Kudla împotriva Poloniei [MC], Cererea nr. 30.210/96, paragraful 92, ECHR 2000-XI); În hotărârea sa din 9 octombrie 2001 în cauza C-377/98, Țările de Jos/Parlamentul European și Consiliu, Rec. 2001, p. I-7079, punctele 70-77, Curtea de Justiție a confirmat faptul că dreptul fundamental la demnitatea umană face parte din dreptul Uniunii. Din hotărâre reiese, în special, faptul că nu se poate face uz de niciunul dintre drepturile înscrise în această carte pentru a aduce atingere demnității altei persoane și că demnitatea persoanei face parte din substanța drepturilor înscrise în această carte.

Deși sancțiunea contravențională nu poate schimba nici prejudecățile, nici stereotipurile sociale, consider că tocmai de aceea accentul trebuie pus pe scopul preventiv, scop care se realizează tot prin aplicarea sancțiunii pentru descurajarea unor fapte discriminatorii în viitor, chiar în lipsa unei reformări totale a prejudecăților și stereotipurilor. Este extrem de importantă abținerea de la un comportament care discriminează, întrucât reducerea semnificativă a stereotipurilor ori a altor manifestări discriminatorii duc în cele din urmă la crearea unui mediu inclusiv pentru grupurile minoritare indiferent de apartenența lor națională.

Așadar, în acest caz, sancțiunea stabilită de majoritatea membrilor, în opinia mea nu **este o sancțiune proporțională, efectivă și disuasivă**, deoarece nu este adecvată gravității încălcării principiului egalității de tratament, în sensul legislației naționale și europene din domeniul non-discriminării, nu asigură o protecție juridică efectivă și eficientă persoanelor LGBT, victimele faptei constatate (C-180/95, Draehmpaehl Rec., p. I-2195, punctele 24, 39 și 40) și, în același timp, nu atinge obiectivele legitime urmărite, și care sunt de asemenea necesare, cum ar fi prevenirea faptelor de discriminare împotriva comunității LGBT.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 7 voturi „pentru” și unul „împotriva” privind întrunirea elementelor constitutive ale unei fapte de discriminare, dintre membrii prezenți la ședință, respectiv 5 voturi „pentru” amendă contravențională în cuantum de 5000 lei și 2 voturi „pentru” amendă contravențională în cuantum de 10 000 lei,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției de tardivitate invocată de reclamat.
2. Neincidentă O.G. nr. 137/2000 pentru eventuale amenințări și raportat la cel de-al patrulea capăt de cerere ce vizează înștiințarea primită de petent din partea Asociației de proprietari, competența aparține organelor de cercetare/urmărire penală;
3. Declinarea cauzei cu privire la primul, al doilea și al treilea capăt de cerere, respectiv mesajele transmise prin intermediul aplicației de mesagerie WhatsApp, spre competentă soluționare către Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4, mun. București, având în vedere faptul că reclamatul a contestat veridicitatea/autenticitatea probelor depuse la dosar, raportat la mesajele transmise pe WhatsApp;
4. Faptele referitoare la crearea pe platforma e-bloc a folder ului „*Dosar homosexualitate*” întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 5 din O.G. nr. 137/2000, republicată;
5. Aplică sancțiunea cu amendă contravențională în cuantum de 5 000 lei conform art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată, în sarcina domnului I L D cu domiciliul în Mun. București
6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Parchetului de pe lângă Judecătoria Sectorului 4, mun. București.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda se va achita la **Direcția Generală de Impozite și Taxe Locale Sector 4** (cu sediul în mun. București, Bd. Metalurgiei, nr. 12-18, Grand Arena, etaj 1, sector 4), dovada plății se va transmite către C.N.C.D. în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Red.: C.J., I.H. și C.M.I.

Data redactării: 28.09.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

